

ÎNCHEIERE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oleg Sîrghi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoana terță Ministerul Afacerilor Interne cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului, obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din data de 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel declarată de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

constată:

La 27 iunie 2019 Oleg Sîrghi a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat declararea ilegalității refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1199/19 din 04 iunie 2019 în examinarea cererii prealabile, obligarea efectuării recalculării cuantumului pensiei începând cu 12 iunie 2009, luându-se în considerare recalculul Direcției de Poliție mun. Chișinău prin confirmarea nr. 34/20 din 08 mai 2019.

În motivarea acțiunii Oleg Sîrghi a indicat că a activat în cadrul organelor afacerilor interne de la 26 februarie 1991 până la 12 iunie 2009, iar în perioada 25 septembrie 1996 – 12 iunie 2009, a activat în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază al Comisariatului General al Poliției Chișinău, după care a obținut calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

Ulterior stabilirii pensiei, Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 din 20 martie 2018, prin care au fost recunoscute unele înlesniri de care urmează să beneficieze angajații Batalionului Serviciului Escortă și Pază al Comisariatului General al Poliției Chișinău, motiv din care a înaintat Ministerului Afacerilor Interne cerere prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea în muncă în perioada care a activat în calitate de polițist al Batalionului Serviciului Escortă și Pază al Comisariatului General al Poliției Chișinău, cu avantaje.

Urmare a examinării cererii de recalculare a vechimii în muncă, Direcția de Poliție a mun. Chișinău a eliberat lui Oleg Sîrghi confirmare că vechimea în muncă a reclamantului constituie 32 ani.

În luna mai 2019, cu tot pachetul de acte necesare reclamantul s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana cu cerere pentru introducerea modificărilor în valoarea cuantumului pensiei, însă, actele prezentate nu au fost primite.

La 16 mai 2019 Oleg Sîrghi a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale cerere prealabilă, însă, autoritatea pârâtă a refuzat în satisfacerea cererii, neexaminând cererea înaintată.

În opinia reclamantului, Casa Națională de Asigurări Sociale prin refuzul în recalcularea cuantumului pensiei, a admis lezarea drepturilor sale.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin încheierea din 10 decembrie 2019 a atras în proces în calitate de persoană terță Ministerul Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din data de 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1199/19 din 04 iunie 2019, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze cuantumul pensiei stabilite lui Oleg Sîrghi, în baza recalculului vechimii în muncă confirmat prin certificatul Direcției de Poliție mun. Chișinău nr. 34/20-6813 din 02 mai 2019 și achitarea diferenței pensiei începând cu 13 iunie 2009. (f.d. 40,43-45)

La 13 martie 2020, în termen, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 februarie 2020, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Sîrghi. (f.d. 42,53-56)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 15 iulie 2020 a respins apelul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale. (f.d. 65,66-75)

Pentru a ajunge la această concluzie, instanțele de judecată au constatat că Oleg Sîrghi începând cu 26 februarie 1991 până la 12 iunie 2009 a activat în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, iar în perioada 25 septembrie 1996 – 12 iunie 2009 a activat în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază al Comisariatului General al Poliției Chișinău.

Prin încheierea Ministerului Afacerilor Interne nr. 019731 din 03 iulie 2009 lui Oleg Sîrghi i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă începând cu 13 iunie 2009, în mărime de 50 % din salariu, reieșind din vechimea în muncă de 20 ani. Ulterior stabilirii pensiei, prin certificatul eliberat de Direcția de Poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-681 din 08 mai 2019 s-a confirmat că lui Oleg Sîrghi urmează a-i fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri (avantaje) activitatea în cadrul Batalionului Special de Escortă și Pază în perioada de la 25 septembrie 1996 până la 12 iunie 2009, vechimea totală în muncă a lui Oleg Sîrghi constituind 32 ani 10 luni 20 zile.

La caz, s-a stabilit incontestabil că lui Oleg Sîrghi nu i-a fost stabilit corect cuantumul pensiei din vina organului care a stabilit pensia și anume Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 13, lit. a), art. 14, lit. a), art. 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, pct. 7, lit. b), pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului National Anticorupție și sistemului penitenciar, instanțele de judecată au concluzionat că cererea de chemare în

judecată este întemeiată, ori Oleg Sîrghi urmează să beneficieze de calcularea vechimii în muncă cu avantaje pentru perioada nominalizată.

Totodată instanțele de judecată au menționat că potrivit art. 48 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 (în vigoare de la data de 01 ianuarie 2017), pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Deci, începând cu data de 01 ianuarie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a preluat atribuțiile de stabilire și plată a pensiilor persoanelor din trupele organelor afacerilor interne, fiind astfel, unica instituție abilitată cu competența de achitare a pensiilor și alocațiilor lunare persoanelor din trupele organelor afacerilor interne.

În acest context instanțele de judecată au notat că Casa Națională de Asigurări Sociale este obligată să recalculeze pensia lui Oleg Sîrghi, începând cu data stabilirii acesteia, or, respingerea acestei cerințe va duce la încălcarea indubitabilă a dreptului de proprietate asupra părții de pensie neprimită, din vina organului care a stabilit pensia.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri. (f.d. 81,89-91)

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare, care reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de instanțele de judecată ca fiind stabilite.

În opinia autorității recurente, activitatea lui Oleg Sîrghi în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază al Comisariatului General al Poliției Chișinău nu poate fi raportată la prevederile pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu în izolatorul de detenție provizorie.

La 24 septembrie 2020 și la 17 octombrie 2020 avocatul Vladimir Kovali, care apără interesele lui Oleg Sîrghi, a depus referințe, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil. (f.d. 86-87,95-96)

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iulie 2020, notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 09 septembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție DS21010145251AS. (f.d. 78)

Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245 din Codul administrativ și în termen a depus recurs nemotivat la 04 august 2020 și recurs motivat la 08 octombrie 2020. (f.d. 81,89-91)

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor

în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh